

Любенъ биль природно буденъ и уменъ младежъ. Той можель да различава, преценява и отбелязва, какъ живѣятъ разнитѣ народи. Въ тѣзи пѫтувания по разни страни, при тежъкъ животъ, изложенъ винаги на опасностъ, Любенъ се праксаль доста много.

Най-сетне башата се уморилъ да скита по чужбина и се прибрали съ сина си въ Копривщица. Другаритѣ и врѣстниците се струпали около Любена да го разпитатъ, по кои земи и царства е ходилъ и какво е видѣлъ. Той разказвалъ цѣлото си пѫтуване и видѣнитѣ отъ него народи съ такава ясность и живость, че другаритѣ се чудѣли на неговата паметъ. Още повече се учудвали тѣ, когато видѣли, че Любенъ извадилъ цѣли тетрадки, въ които записалъ думи, стихове, поговорки, пѣсни и всѣкакви разкази.

А пѣкъ възрастнитѣ, като го слушали да пѣе чужди пѣсни и да разказва, думали:

— Това момче не е за търговецъ, то малко приказва за овни, за говеда, за кози, за спечелени пари, и т. н. Него го бива за разказвачъ и писателъ, да описва живота, облѣклото и нравите на другите хора и народи, особено на бедните и потиснатите хора и народи.

На учение въ Пловдивъ

Роднинитѣ и майката на Любена единъ день казали на баша му Стойча:

— Сърдцето на Любена не тегли за търговецъ. Я го прати ти него на учение въ Пловдивъ. Тамъ има единъ гръцки гимназионъ (гимназия); въ него много младежи добиватъ добра наука.

Стойчо помислилъ, помислилъ, па рекълъ:

— Да бѫде така!

Обещанието на башата възрадвало цѣлия Каравеловъ домъ.

Единъ день, когато момчето било на 17 години, (1854 г.), цѣлото домочадие и роднинитѣ събрали по-